

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A6-0214/2007

8.6.2007

VERSLAG

over het voortgangsverslag 2006 over de voormalige Joegoslavische Republiek
Macedonië
(2006/2289(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Erik Meijer

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	10
PROCEDURE	14

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voortgangsverslag 2006 over de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (2006/2289(INI))

Het Europees Parlement,

- gelet op de conclusies van het Voorzitterschap van de Europese Raad van Thessaloniki van 19-20 juni 2003, waarin alle westelijke Balkanlanden is toegezegd dat zij op lange termijn tot de Europese Unie kunnen toetreden,
  - gezien het besluit van de Europese Raad van 16 december 2005 om de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië de status van kandidaat-lidstaat van de EU toe te kennen, en de conclusies van de Europese Raad van 15-16 juni 2006 en 14-15 december 2006,
  - gezien de conclusies van de tweede bijeenkomst van de Stabilisatie- en Associatieraad tussen de EU en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië van 18 juli 2005 en van de derde bijeenkomst van deze Raad van 11 december 2006,
  - gelet op Besluit 2006/57/EG van de Raad van 30 januari 2006 inzake de beginselen, prioriteiten en voorwaarden die zijn opgenomen in het Europees Partnerschap met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië¹,
  - gelet op het voortgangsverslag van 2006 van de Commissie over de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (SEC(2006)1387),
  - onder verwijzing naar zijn resolutie van 13 december 2006 over de mededeling van de Commissie over de uitbreidingsstrategie en de belangrijkste uitdagingen voor 2006-2007²,
  - gezien de aanbevelingen van de Gemengde Parlementaire Commissie EU-voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië van 29-30 januari 2007,
  - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
  - gelet op het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A6-0214/2007),
- A. overwegende dat verdere uitbreiding van de Europese Unie geen doel op zich is, dat van lidstaten een strikte naleving van de Kopenhagen-criteria wordt verlangd en dat iedere kandidaat-lidstaat op de eigen merites zal worden beoordeeld,
- B. overwegende dat de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië met goed resultaat betrokken is geweest bij afspraken die mede de relatie tot de Europese Unie betreffen, zoals de Stabilisatie en Associatieovereenkomst (SAA), de Centraal Europese Vrijhandelsassociatie (CEFTA), de inspanningen van de Europese Unie met betrekking tot

---

¹ PB L 35 van 7.2.2006, blz. 57.

² Aangenomen teksten, P6_TA(2006)0568.

het op vreedzame wijze overbruggen van binnenlandse meningsverschillen in 2001 en de voorbereidingen voor de omzetting van het EU-acquis in de periode tot 2011,

- C. overwegende dat sinds de toekenning van de status van kandidaat-lidstaat van de EU op 16 december 2005 nog geen begin is gemaakt met de toetredingsonderhandelingen met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië,
  - D. overwegende dat de beginselen van de kaderovereenkomst van Ohrid inmiddels in het grondwettelijk en wettelijk kader van het land zijn verankerd, maar dat een niet-aflatende inspanning nodig is om de bepalingen van deze overeenkomst ten uitvoer te leggen, met name wat betreft de voortzetting van het decentraliseringsproces en de gelijke vertegenwoordiging van etnische gemeenschappen en minderheden op nationaal en lokaal niveau,
  - E. overwegende dat de Europese Raad van Thessaloniki van 19-20 juni 2003 bevestigde vastbesloten te zijn volledige en doelgerichte steun te zullen verlenen aan het Europees perspectief van de westelijke Balkanlanden, die een integrerend bestanddeel van de EU zullen worden zodra zij aan de vastgestelde criteria voldoen,
  - F. overwegende dat het welslagen van de bevordering van economische hervormingen uiteindelijk alleen verzekerd is indien allereerst politieke consensus en interetnisch vertrouwen kunnen worden bereikt,
  - G. overwegende dat de Europese Raad van Brussel van 14-15 december 2006 heeft verklaard dat de EU haar verplichtingen ten opzichte van de bij het uitbreidingsproces betrokken landen zal nakomen, en dat hij heeft bevestigd dat de vooruitgang van elk land op weg naar Europese integratie afhankelijk is van zijn inspanningen om te voldoen aan de criteria van Kopenhagen en de voorwaarden van het stabilisatie- en associatieproces,
  - H. overwegende dat alle ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie en de landen van de westelijke Balkan in Salzburg op 11 maart 2006 een gezamenlijke verklaring EU/Westelijke Balkan hebben aangenomen, waarin het belang wordt bevestigd van goede nabuurschapsbetrekkingen en van de noodzaak om voor alle partijen aanvaardbare oplossingen te vinden voor lopende kwesties met buurlanden,
1. is verheugd over de vooruitgang die de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië sinds zijn verzoek om toetreding tot de Europese Unie heeft geboekt op weg naar de vervulling van de politieke criteria van Kopenhagen en bij de omzetting van de aanbevelingen van het Europees Partnerschap 2005, de tenuitvoerlegging van de bepalingen van de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst en de beantwoording aan de eisen van het stabilisatie- en associatieproces; wijst erop dat de dynamiek van de hervormingen moet worden gehandhaafd en dat de aangenomen wetgeving nu naar behoren en snel moeten worden uitgevoerd, met name op het gebied van de politie, het rechtswezen, het openbaar bestuur en de bestrijding van corruptie, teneinde een daadwerkelijke markteconomie te ontwikkelen, economische groei en werkgelegenheid te stimuleren en het bedrijfsklimaat te verbeteren;
  2. beklemtoont dat het begin van toetredingsonderhandelingen zal afhangen van de in dit verband geboekte vooruitgang; moedigt alle betrokkenen aan om de vaart erin te houden

en benadrukt dat zowel de regering als de oppositie moeten voortgaan met het uitvoeren van de hervormingen die voor de toetreding tot de EU vereist zijn;

3. prijst de regering van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië voor haar medewerking op het gebied van het GBVB en het EVDB, met name voor haar deelname aan de EU-missie ALTHEA en haar bereidheid om een bijdrage te leveren tot de ontwikkeling van EVDB-capaciteiten en tot toekomstige civiele en militaire crisisbeheersingsmissies onder de leiding van de EU;
4. stelt met tevredenheid vast dat na het binnenlandse conflict van 2001 in goede samenwerking met de EU door de Ohrid-kaderovereenkomst oplossingen zijn gevonden voor het in gelijkwaardigheid vreedzaam samenleven van alle inwoners, ongeacht hun etnische achtergrond, door middel van versterking van het gebruik van minderheidstalen in het bestuur en onderwijs, door gemeentelijke herindeling en door middel van de toepassing van het beginsel van dubbele meerderheid (Badinter-beginsel) dat in de parlementaire besluitvorming de positie van etnische minderheden beschermt; wijst erop dat in 2007 overeenstemming is bereikt over de nationale feestdagen van de verschillende etnische en religieuze groepen;
5. benadrukt dat de kaderovereenkomst van Ohrid het land heeft veranderd door de volledige erkenning van het multi-etnische en multiculturele karakter ervan, zodat aan een centraal deel van de politieke criteria voor toetreding tot de EU is voldaan; wijst erop dat de naleving van letter en geest van de overeenkomst van cruciaal belang blijft voor het voortschrijden van het land op de weg naar de toetreding tot de EU; benadrukt nogmaals dat het Badinter-beginsel volledig in acht moet worden genomen en dat alle partijen de met zoveel nationale inspanningen opgebouwde democratische instellingen dienen te eerbiedigen en binnen het kader daarvan dienen te opereren;
6. benadrukt dat het Badinter-mechanisme, zoals vastgelegd in de Grondwet, is bedoeld als middel voor dialoog en consensus in een multi-etnische staat; betreurt dat begin 2007, uit onvrede over de toepassing van het Badinter-beginsel, de grootste Albanese oppositiepartij alle parlementaire werkzaamheden heeft gestopt; is verheugd dat het overleg tussen de regering en de oppositie geresulteerd heeft in een overeenkomst over de lijst van wetten die onder toepassing van het Badinter-beginsel moeten worden goedgekeurd, het gebruik van het Albanees in overheidsinstellingen, de socialezekerheidsstatus van voormalige Albanese guerillastrijders en de samenstelling van het Comité inzake interetnische betrekkingen, die alle gekozen leden in staat stelt hun parlementaire taken te hervatten en politieke verantwoordelijkheid te tonen; bepleit dat, na het uitvoeren van de overeenkomst, op zo kort mogelijke termijn de in 2005 toegekende status van kandidaat-lidstaat van de EU zal worden aangevuld door de daadwerkelijke start van toetredingsonderhandelingen; roept ten slotte alle partijen op te blijven proberen hun geschillen via dialoog op te lossen en gezamenlijk de hervorming door te voeren die essentieel zijn voor de Europese ambities van het land;
7. uit zijn ongenoegen over het boycotten van het parlement en wijst erop dat dergelijke praktijken onverenigbaar zijn met de goed functionerende parlementaire instellingen waarover alle kandidaat-lidstaten en alle landen die tot de EU willen toetreden dienen te beschikken;

8. herinnert eraan dat de consistente toepassing van het Badinter-beginsel garant staat voor een voortzetting van de interetnische samenwerking en op vertrouwen gebaseerde betrekkingen tussen alle partijen; betreurt in dit verband het recente geval van de stemming over de amendementen op de omroepwet, waarbij weliswaar de wet zelf in overeenstemming met het Badinter-beginsel werd aangenomen, maar de amendementen slechts bij eenvoudige meerderheid werden goedgekeurd; dringt aan op het behoud en de consequente toepassing van de in de wet van november 2005 vastgelegde onafhankelijkheid van de publieke omroep, die - anders dan de voorafgaande situatie van politieke inmenging - voldoet aan de Europese medianormen;
9. beveelt het land aan om te leren van Europese beste praktijken bij bestuur en onderwijs die rekening houden met etnische en linguïstische verschillen; roept daarnaast op tot verdere overeenstemming over de wijze waarop de twee grootste etnische gemeenschappen en de verschillende minderheden op een gelijkwaardige en harmonieuze wijze met elkaar kunnen samenleven; roept er in dit verband toe op de grondwettelijke bepalingen ter waarborging van een gelijke vertegenwoordiging van minderheidsgemeenschappen in het openbaar bestuur volledig ten uitvoer te leggen;
10. vestigt de aandacht op het feit dat specifieke en urgente maatregelen moeten worden getroffen om de situatie van de Roma te verbeteren met behulp van de nationale strategie inzake de Roma, waarbij de gevestigde maatschappelijke organisaties van de Roma als belangrijkste partner dienen te worden betrokken; is van oordeel dat het combineren van overheidsfondsen met IPA-fondsen kan bijdragen aan de verbetering van de sociale integratie van de Roma in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië;
11. herinnert eraan dat in Europa verschillende staten bestaan waarvan de naam samenvalt met die van een deel van het grondgebied van een buurstaat en dat elke staat in vrijheid zijn naam kiest; juicht toe dat de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië zijn nationale vlag heeft veranderd en de grondwet heeft gewijzigd om te bevestigen dat het geen aanspraak maakt op het grondgebied van buurlanden; betreurt de recente naamswijziging van de nationale luchthaven in 'Alexander de Grote';
12. betreurt dat sinds de toelating van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië tot de VN in 1993, bij welke gelegenheid ten behoeve van de internationale erkenning de voorlopige benaming 'voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië' werd gebruikt, en sinds het interim-akkoord van 1995 nog geen overeenstemming is bereikt met buurstaat Griekenland; spoort de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Griekenland aan om de gesprekken over deze kwestie onder auspiciën van de VN zo snel mogelijk succesvol af te ronden; roept de Raad op deze onderhandelingen te faciliteren;
13. wijst er in dit verband op dat invloedrijke landen als de VS, de Russische Federatie en China, alsmede bepaalde lidstaten van de EU de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië reeds onder zijn grondwettelijke naam hebben erkend, en stelt zich op het standpunt dat de naamkwestie niet mag worden aangegrepen als obstakel voor het openen van onderhandelingen en de toetreding tot de EU; is meer in het bijzonder van oordeel dat de naamkwestie geen deel vormt noch kan vormen van de voorwaarden die zijn verbonden aan de agenda voor de toetreding tot de EU en dat de integratie van het land in de EU net als in het geval van alle andere kandidaat-lidstaten uitsluitend zal afhangen van

de vervulling van de criteria van Kopenhagen;

14. constateert dat de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië het nieuwste voorstel van de speciale afgezant van de Verenigde Naties, Matthew Nimitz, van 7 oktober 2005 heeft aanvaard als basis voor een oplossing van de kwestie;
15. wijst erop dat het interim-akkoord van 13 september 1995 tot een aanzienlijke verbetering in de bilaterale betrekkingen tussen de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Griekenland heeft geleid en dat het bepalingen bevat betreffende het lidmaatschap van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië van internationale, multilaterale en regionale organisaties en instellingen;
16. constateert verder dat de intensiteit van de economische betrekkingen tussen de twee landen sinds de sluiting van het interim-akkoord van 1995 significant is toegenomen, gezien het feit dat Griekenland de grootste buitenlandse investeerder in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië is, terwijl zij hun handelsbetrekkingen aanzienlijk hebben uitgebreid;
17. is verheugd over de constructieve opstelling van het land met betrekking tot de toekomstige status van Kosovo; betreurt dat in afwachting van de toekomstige status van Kosovo geen nieuwe grensafbakening heeft kunnen plaatsvinden; vertrouwt dat over deze technische kwestie spoedig overeenstemming zal worden bereikt en juicht toe dat de betrokken boeren blijvend kunnen beschikken over hun gronden die aan de andere kant van de grens komen te liggen;
18. wijst op de wenselijkheid van de goedkeuring van maatregelen ter vergemakkelijking van het grensverkeer met Kosovo, om zo de samenwerking op het gebied van onderwijs, cultuur en werk te versterken en familierelaties in stand te houden;
19. dringt er bij de autoriteiten van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië op aan de regionale samenwerking en de ontwikkeling van goede nabuurschapsbetrekkingen te bevorderen;
20. is in dit verband ingenomen met de rol van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië op het gebied van regionale samenwerking, met zijn inzet voor de ontwikkeling van bilaterale betrekkingen en met zijn actieve rol in regionale samenwerkingsprocessen zoals de totstandbrenging van de Regionale Samenwerkingsraad, de Midden-Europese Vrijhandelsovereenkomst (CEFTA) van 2006, het Energiegemeenschapsverdrag en het gemeenschappelijk Europees luchtruim;
21. herinnert aan de noodzaak om de waterkwaliteit van de rivier Vardar, waarop het grootste deel van het land afwatert en die zich op Grieks grondgebied voortzet als Axíos, te beschermen tegen de verontreiniging die wordt veroorzaakt door industrie en stedelijke woongebieden;
22. dringt aan op verbetering en behoud van de waterkwaliteit en het waterpeil in de grensmeren Ohridsko Ezero, Prespansko Ezero en Dojransko Ezero en goede afspraken daarover met de buurstaten Albanië en Griekenland;

23. wijst op de noodzaak om de algemene houding ten opzichte van het milieu te verbeteren, onder andere door illegale stortplaatsen langs wegen, rivieroeveren en bosranden tegen te gaan door middel van een zo veel mogelijk gescheiden inzameling van afval;
24. verzoekt de autoriteiten van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië de aanpassing aan de milieuwetgeving en de milieunormen van de EU voort te zetten en de geldende wetgeving toe te passen en te handhaven;
25. benadrukt dat speciale aandacht moet worden besteed aan mensenhandel en dat het in de strijd tegen de internationale georganiseerde misdaad noodzakelijk wordt de regionale samenwerking, onder meer via het Zuid-Europese samenwerkingsinitiatief, te versterken;
26. spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over het feit dat er nog steeds sprake is van een extreem hoge werkloosheid en verzoekt de regering met het oog op de enorme uitdagingen op dit terrein een doeltreffend beleid te ontwikkelen ter bestrijding van verarming en sociale tegenstellingen; onderstreept de noodzaak van het gelijkberechtigd naast elkaar kunnen bestaan van verschillende vakcentrales, en wijst erop dat de huidige verplichting voor vakbonden om 33% van de betrokken werknemers te organiseren voordat zij contractpartner kunnen zijn leidt tot het door belanghebbenden voortdurend in twijfel trekken van hun actuele ledentallen;
27. gaat ervan uit dat toelating van buitenlandse banken dient te berusten op voor eenieder gelijke criteria zoals het voldoen aan wettelijke eisen op het gebied van valutaverkeer, belastingen en consumentenbescherming, en verwerpt begunstiging van bepaalde bedrijven of van de staten waarin zij hun hoofdzetel hebben;
28. herinnert eraan dat de opbouw van moderne grensoverschrijdende infrastructuur een belangrijke impuls en garantie vormt voor de stabiliteit en welvarendheid van de gehele Zuid-Europese regio en wijst derhalve op het belang van het behoud en de verbetering van het spoorwegnet, het binnenlandse spoorverkeer en de transitfunctie tussen Griekenland en een groot aantal andere EU-lidstaten; juicht het herstel van de spoorverbinding met Kosovo toe en betreurt het gebrek aan vooruitgang inzake de geplande rechtstreekse spoorverbinding met Bulgarije en ziet uit naar verdere vooruitgang wat betreft de Europese vervoerscorridors VIII en X;
29. acht het ongewenst dat ambtenaren bij regeringswisselingen hun functie verliezen of worden gestimuleerd om te vertrekken en verwacht in het bijzonder dat ambtenaren die speciaal zijn opgeleid om te kunnen voldoen aan het EU-acquis hun werk voortzetten;
30. wijst er nogmaals op dat van de autoriteiten onderzoek wordt verlangd naar de omstandigheden waaronder de Duitse staatsburger Khaled El-Masri in 2003 werd ontvoerd naar Afghanistan en op openbaarmaking van de resultaten daarvan; dringt er bij het nationale parlement op aan om zo spoedig mogelijk een enquêtecommissie in te stellen om deze aangelegenheid uit te diepen, en om volledige medewerking te verlenen aan het onderzoek van het Duitse parlement, teneinde de waarheid aan het licht te brengen;
31. is verheugd over de parafering van de visum- en terugnameovereenkomsten met de EU als voorlopige stap op weg naar een visumvrije regeling voor verkeer op basis van wederkerigheid en verzoekt de Commissie hiertoe een routeplan voor de verhoging van de

mobiliteit op te stellen, met inbegrip van een sterkere deelname aan projecten voor levenslang leren en culturele uitwisseling, en de regering van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië aan de Europese normen op het gebied van justitie, vrijheid en veiligheid te voldoen; juicht de invoering van de nieuwe paspoorten met biometrische veiligheidskenmerken door de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië toe; dringt aan op een volledige erkenning door alle EU-lidstaten van het paspoort van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en op afschaffing van nationale aanvullende visumbetalingen, met name de bepalingen die het bezoek aan Griekenland duurder maken dan het bezoek aan andere EU-lidstaten;

32. moedigt de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië aan te profiteren van de ervaringen van Slovenië en Kroatië met het proces van de toetreding tot de EU, aangezien beide landen dezelfde gemeenschappelijke federale wetten hebben geërfd en over dezelfde praktijkervaringen beschikken uit voormalig Joegoslavië;
33. roept de nieuwe lidstaten op een actieve rol te spelen bij de inspanningen die de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië zich getroost op weg naar toetreding tot de Europese Unie en het land te laten profiteren van hun ervaringen met hervormingen;
34. betreurt het feit dat de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië een bilateraal immuniteitsverdrag met de VS heeft ondertekend waardoor Amerikaanse burgers en militairen buiten de jurisdictie van het Internationaal Strafhof vallen; wijst erop dat het Internationaal Strafhof een hoeksteen van het internationaal recht vormt en dat het Statuut van Rome sterk wordt gesteund door de EU; roept de regering van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië in dit verband op naar een manier te zoeken om die bilaterale overeenkomst, die de effectiviteit van het Internationaal Strafhof beperkt, te beëindigen;
35. herhaalt de duidelijke doelstelling van een EU-lidmaatschap van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en alle andere landen van de westelijke Balkan, in lijn met de agenda van Thessaloniki; is van mening dat het geboden vooruitzicht op toetreding tot de EU gestand moet worden gedaan teneinde de stabiliteit en de vrede in de regio te kunnen consolideren;
36. is van oordeel dat het onderwijs- en opleidingsstelsel, de investeringen in menselijk kapitaal en de toegang van de bevolking tot het internet moeten worden verbeterd om aan de behoeften van de samenleving te beantwoorden;
37. verzoekt zijn voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan regeringen en de parlementen van de lidstaten, en aan de regering en het parlement van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië.

TOELICHTING

1. Algemene kenmerken van het land.

Onmiddellijk aan de buitengrens van de Europese Unie, ten noorden van lidstaat Griekenland en ten westen van lidstaat Bulgarije, ligt het stroomgebied van de rivier Vardar. Dit gebied was tot 1912 eeuwenlang deel van het Ottomaanse Rijk, en de voornaamste stad Skopje (Turks: Üsküb, Albanees Shkup) was destijds hoofdstad van de wilayet (provincie) Kosova, die ook het aansluitende gebied aan de noordzijde omvatte dat thans onder de naam Kosovo in afwachting is van een toekomstige bestuurlijke status. Als gevolg van de uitkomst van de Balkan-oorlog behoorde het stroomgebied van de Vardar in de jaren 1912 tot 1941 tot Servië, waarbinnen het een status kreeg als provincie Vardarska. Na een periode van fascistische bezetting, waarin het langs etnisch getrokken grenzen bestuurlijk werd opgedeeld tussen Albanië en Bulgarije, genoot het in de jaren 1945-1991 een grote mate van zelfstandigheid als deelrepubliek met de naam Macedonië. Deze naam is ontleend aan de sinds de 19^e eeuw gangbare benaming van de grootste bevolkingsgroep in dit gebied, maar valt tevens samen met een deel van de Griekse geschiedenis en het gebruik van deze naam voor drie aangrenzende provincies in het noorden van Griekenland. Over de grondwettelijke naam 'Republiek Macedonië' bestaat sinds de onafhankelijkheid een meningsverschil met de zuidelijke buurstaat Griekenland.

Als deel van Joegoslavië had het tot de onafhankelijkheid in 1991 nauwe contacten met de lidstaten van de toenmalige Europese Gemeenschappen. Grensoverschrijding binnen Europa was relatief gemakkelijk vanwege het ontbreken van thans wel bestaande visumplicht. Samen met Servië en Kroatië vervulde het een belangrijk rol als doorvoergebied tussen enerzijds EU-lidstaat Griekenland en anderzijds de later tot de EU toegetreden lidstaten Oostenrijk, Hongarije en Slovenië en verder weg gelegen staten. Inmiddels is ook buurstaat Bulgarije toegetreden tot de EU. Mede als gevolg van deze vanouds nauwe contacten met huidig EU-gebied is de binnenlandse publieke opinie, hoezeer ook verdeeld over taalgebruik en politieke voorkeuren, vrijwel eensgezind voorstander van spoedige aansluiting bij de EU.

Binnen de EU is dit land daarentegen relatief onbekend, terwijl nog minder bekend is dat het na een aanvraag op 22-3-2004 de status van kandidaat-lidstaat van de EU heeft verworven op 17-12-2005. Voor zover het in de buitenwereld wel bekend is betreft dat vooral de binnenlandse taalstrijd en het meningsverschil met Griekenland over de staatsnaam. Bij het proces van toetreding tot de EU zullen zulke deze twee onderwerpen waarschijnlijk minstens zo veel aandacht krijgen als de gebruikelijke onderwerpen op het gebied van bestuur, rechtstaat, criminaliteit, economie en milieu die de meeste aandacht trokken bij de grote uitbreidingsronde van 2004 en 2007.

2. Culturele verscheidenheid.

Na Griekse en Illyrische bewoning in het verre verleden bestaat de bevolking sinds vele eeuwen in meerderheid uit Slavische Macedoniërs, met een taal die nauw verwant is aan het

Bulgaars en het Servisch en die eveneens in Kyrillische letters geschreven wordt. In het westen en noordwesten, vooral aan de bovenloop van de Vardar rond de steden Gostivar en Tetovo, is het Albanees met Latijns schrift de taal van de meerderheid van de bevolking. Daarnaast bestaan verspreid vanouds minderheden, enerzijds van Roma, Turken en Vlachen en anderzijds van aan de Macedoniërs verwante andere Slavische groepen zoals Serviërs en Bosniërs. Taalkundige en culturele verscheidenheid is daardoor vanouds een kenmerk van dit gebied. Deze verscheidenheid is thans ook terug te vinden in de partijpolitieke verhoudingen.

Het langdurig ontbreken van zelfbeschikking heeft lange tijd het nationalisme van de Macedonische bevolkingsgroep sterk aangewakkerd. Dit nationalisme keerde zich aanvankelijk tegen de Turkse overheersing, vervolgens tegen de in het vredesverdrag van San Stefano in 1878 voorziene aansluiting bij Bulgarije en daarna tegen de langdurige inlijving bij Servië. Door het gebruiken van aan de Grieks-Macedonische geschiedenis ontleende symbolen kwam het ook in conflict met Griekenland. Daarnaast werd dit nationalisme door de niet-Macedonische bevolkingsgroepen, in het bijzonder de zeer grote Albaneestalgige bevolkingsgroep, gezien als een bedreiging van hun taal en cultuur. Dit gold vooral de opvatting dat er een eentalige staat zou moeten ontstaan, waarin anderen zich zouden moeten aanpassen aan het gebruiken van de Slavische Macedonische taal als enige taal voor bestuur en onderwijs.

3. Taalfaciliteiten voor Albanezen en anderen.

Tot 1912 werden alle door gebruikers van de Albanese taal bewoonde gebieden, die thans zijn verdeeld over Albanië en vier verschillende deelgebieden van voormalig Joegoslavië (het westen en noordwesten van Macedonië, het zuidwesten van Servië, het grootste deel van het sinds 1999 niet meer door Servië bestuurde Kosovo, het zuiden van Montenegro) gezamenlijk bestuurd vanuit Istanbul als onderdeel van het Ottomaanse (Turkse) Rijk. In de periode 1918-1991 bleven deze gebieden, op Albanië na, verenigd binnen Joegoslavië. Dit heeft tot gevolg dat er vanouds sterke contacten bestaan tussen de twee grootste concentraties van Albaneestaligen, Kosovo en het gebied aan de bovenloop van de Vardar. Het in dit laatste gebied ontbreken van officieel Albaneestalgig hoger onderwijs heeft in de jaren 1999-2001 bevorderd dat studenten hun opleiding zochten in Kosovo, waardoor deze contacten nog verder werden versterkt. In 2001 is op een gewelddadige wijze duidelijk geworden dat gedurende de tien jaar sinds de onafhankelijkheid de verstandhouding tussen de gebruikers van de Macedonische taal en de gebruikers van de Albanese taal nog niet goed was geregeld.

Mede als resultaat van bemiddeling en ondersteuning door de Europese Unie is daarvoor toen een oplossing gevonden in de vorm van de Ohrid Kaderovereenkomst. Daarin wordt naast de beëindiging van de gewelddadigheden en de vrijwillige ontwapening onder meer het volgende geregeld:

1. Gemeentelijke herindeling met meer bevoegdheden voor de lagere overheden.
2. Non-discriminatie en proportionele vertegenwoordiging van de minderheden in het publieke bestuur en het politieapparaat.
3. Parlementaire procedures worden gewijzigd zodat stemmingen over gevoelige thema's (rechten voor minderheden, lokaal zelfbestuur en sommige benoemingen) een 'dubbele meerderheid' nodig hebben. Deze *Badinter* meerderheid komt er op neer dat er niet alleen een meerderheid in het parlement moet zijn, maar ook onder de vertegenwoordigers van de minderheden).

4. Gelijkstelling van talen in bestuur en onderwijs. Iedere taal die door ten minste 20 procent van de bevolking wordt gesproken is een officiële taal en de staat financiert universitair onderwijs in deze talen.
5. Verscheidenheid in identiteit, waardoor lagere overheden vrij zijn om symbolen van het meerderheidssegment van de bevolking op publieke gebouwen te plaatsen.

De Kaderovereenkomst heeft in totaal tot 15 grondwetswijzingen geleid en tot een hernieuwde Grondwets Preambule. Tot 2006 vond een steeds verdere aanpassing van de wetgeving aan de Ohrid kaderovereenkomst plaats en ontstond een steeds grotere harmonie. Sinds de verkiezingen en regeringsvorming in dit jaar, waarbij de grootste partij van de Albaneestalige bevolkingsgroep uit de regering verdween, zijn grote meningsverschillen ontstaan over toepassing van de Badinter-meerderheid. Na een boycot van de parlementaire werkzaamheden door de partijen BDI (DUI) en PDP vinden thans besprekingen plaats om tot een oplossing te komen.

4. De staatsnaam en de verhouding tot Griekenland.

De Sobranje, het parlement van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, nam op 17 november 1991 de nieuwe Grondwet aan waarin het land werd gedefinieerd als een soevereine staat met handhaving van de naam 'Republiek Macedonië'. Hoewel volgens de Badinter-criteria alle voormalige Joegoslavische republieken een internationale erkenning als onafhankelijke staat zouden kunnen krijgen, werd deze nieuwe staat pas op 8 april 1993 tot de Verenigde Naties toegelaten.

De reden waarom dit lidmaatschap omstreden was ligt voornamelijk in de betekenis van de naam 'Macedonië', die historisch bekend is als het land van koning Alexander de Grote (356-323 voor Christus) die zijn rijk kortstondig wist uit te breiden tot in Pakistan. Op grond van de toenmalige taal en cultuur ziet de zuidelijke buurstaat Griekenland dit oude Macedonië als een deel van de eigen geschiedenis en de naam Macedonië als een binnenlandse naam. Het gebruik van dezelfde naam door een buurstaat, met een andere taal en cultuur, roept bij de publieke opinie binnen Griekenland grote bezwaren op. Doordat aanvankelijk ook in Griekenland bekende symbolen werden gebruikt riep dit de verdenking op dat de nieuwe buurstaat aanspraak zou kunnen maken op Griekse grondgebied. De Griekse bezwaren berusten niet op een ontkenning van het recht op onafhankelijkheid of op een afkeer van goede samenwerking met de noorderburen, maar op de wens om door toevoeging van begrippen als 'Vardar', 'Skopje' of 'Noord' tot uiting te brengen dat de staat met de grondwettelijke naam 'Republiek Macedonië' niet het gehele gebied omvat dat historisch als Macedonië wordt gezien.

Op grond van een interim-overeenkomst wordt dit land sinds 1993 door de Verenigde Naties en de Europese Unie voorlopig aangeduid als 'Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië', vaak verkort aangeduid met de voor de publieke opinie in binnen- en buitenland volstrekt onbegrijpelijke Engelstalige term 'FYROM'. Daarentegen gebruiken de USA, de Russische Federatie, de Volksrepubliek China en ook een aantal lidstaten van de EU de grondwettelijke naam 'Republiek Macedonië', zonder de in de term 'FYROM' opgenomen verwijzing naar de voorafgaande bestuurlijke situatie. Dergelijke historische verwijzingen zijn ongebruikelijk. Bovendien bestaat in Europa naast de onafhankelijke staat Luxemburg ook een aangrenzende Belgische provincie bestaat met diezelfde naam, terwijl de naam van de onafhankelijke staat Moldova samenvalt met het gebruik van diezelfde naam voor het

noordoosten van het aangrenzende Roemenië. Ook de geografisch tot Europa behorende staat Azerbeidzjan draagt dezelfde naam als twee aangrenzende provincies van Iran. In al die gevallen levert het dubbele gebruik van dezelfde naam geen problemen op. Kennelijk gaat het in dit geval van een conflict dus niet zozeer om een naam maar om de vrees voor territoriale aanspraken.

In dit verband valt ernstig te betreuren dat de oostelijk van Skopje gelegen nationale luchthaven, die tot december 2006 werd aangeduid als *Aerodrom Skopje* of *Petrovec Airport*, sindsdien de naam heeft gekregen van Alexander de Grote ("*Aleksandar Veliki*"). Dit symbool roept ook verwarring op met de reeds bestaande internationale luchthaven "*Megas Alexandros*" ten oosten van de Noord-Griekse stad Kavala waarvan de naam dezelfde betekenis heeft. Voor het onderlinge vertrouwen is het belangrijk dat voorafgaand aan toetreding tot de EU een bilaterale overeenkomst tussen de twee betrokken staten wordt gesloten over het gebruik van namen in hun onderlinge relatie en over het wegnemen van eventueel nog bestaande misverstanden of irritaties met betrekking tot symbolen en gebiedsaanspraken.

5. Andere aandachtspunten.

Het visumregime van de Schengen-staten EU en de nog strengere voorwaarden die Griekenland stelt aan toelating roepen ergernis op en isoleren een jonge generatie veel meer dan destijds hun ouders van de Europese omgeving. Zolang integratie in de EU niet wordt versneld wordt de oriëntatie op de USA versterkt. Dit kwam onder meer tot uiting door afspraken om geen Amerikanen uit te leveren aan het Internationaal Strafhof (ICC) in Den Haag en door de ontvoering in 2003 van de Duitse staatsburger Khaled el-Masri naar CIA-onderzoekers in Afghanistan. Positief is de deelname aan de Stabilisatie- en Associatie Overeenkomst (S.A.A.) en de met de EU verbonden Centraal Europese Vrijhandels Associatie (CEFTA), die kunnen bijdragen tot herstel en versterking van de na 1991 verzwakte economie. Binnenlandse rechtszekerheid zal dit effect meer versterken dan het thans nagestreefde extreem lage belastingniveau van 10%.

PROCEDURE

Titel	Voortgangsverslag 2006 over de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië	
Procedurenummer	2006/2289(INI)	
Commissie ten principale Datum bekendmaking toestemming	AFET 14.12.2006	
Medeadviserende commissie(s) Datum bekendmaking		
Geen advies Datum besluit		
Nauwere samenwerking Datum bekendmaking		
Rapporteur(s) Datum benoeming	Erik Meijer 13.9.2004	
Vervangen rapporteur(s)		
Behandeling in de commissie	8.5.2007	4.6.2007
Datum goedkeuring	5.6.2007	
Uitslag eindstemming	+: 59	-: 4
	0: 0	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Roberta Alma Anastase, Christopher Beazley, Angelika Beer, Panagiotis Beglitis, Bastiaan Belder, André Brie, Elmar Brok, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Hanna Foltyn-Kubicka, Michael Gahler, Bronisław Geremek, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Georgios Karatzaferis, Bogdan Klich, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Francisco José Millán Mon, Pasqualina Napoletano, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Cem Özdemir, Ioan Mircea Paşcu, Alojz Peterle, João de Deus Pinheiro, Hubert Pirker, Samuli Pohjamo, Michel Rocard, Raül Romeva i Rueda, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Jan Marinus Wiersma, Josef Zieleniec	
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Laima Liucija Andrikienė, Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Kinga Gál, Milan Horáček, Evgeni Kirilov, Jaromír Kohlíček, Erik Meijer, Doris Pack, Athanasios Pafilis, Józef Pinior, Dariusz Rosati, Aloyzas Sakalas, Inger Segelström, Adrian Severin, Csaba Sándor Tabajdi, Marcello Vernola	
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)		
Datum indiening	8.6.2007	